

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Zmiany w polskiej gospodarce po roku 1990.

Klasa 3, Blok IV, działy XI (2;3);

Cel: Poznanie przyczyni kierunków zmian w strukturze polskiego przemysłu. Uczeń:

- dostrzega zmiany w czynnikach lokalizacji przemysłu tradycyjnego i zaawansowanych technologii oraz obszarów koncentracji przemysłu;
- wyjaśnia istotę i rolę klastrów w budowie gospodarki opartej na wiedzy;
- wyjaśnia zmiany struktury przestrzennej przemysłu tradycyjnego i zaawansowanych technologii, określa udział Polski w tych zmianach.

Metody/Techniki/Formy pracy: analiza materiałów źródłowych, metody pogadanki, burzy mózgów, ranking ważności, metaplan, praca w grupach.

Środki dydaktyczne: mapa ścienna fizyczna i gospodarcza Polski, atlas, rzutnik, laptop/smartfony, podręcznik, arkusze flipchart, mazaki.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Faza wstępna:

- Nauczyciel podaje temat lekcji przypomina zasady stosowania metody OK.
- Nauczyciel podaje cele lekcji dla uczniów (zapisane wcześniej na tablicy albo na flipcharcie). Następnie przykleja na tablicy i odczytuje uczniom kryteria NaCoBeZu, przygotowane do lekcji na dużym arkuszu papieru:
  - a) Wskazanie najczęstszych czynników lokalizacji przemysłu;
  - b) Podanie głównych zmian, zachodzących w polskiej gospodarce, zwłaszcza w przemyśle i zdefiniowanie ich przyczyn;
  - c) Wyjaśnienie na dowolnym przykładzie istoty restrukturyzacji przemysłu;
  - d) Określenie co najmniej 5 mocnych i 5 słabych stron przemysłu w naszym kraju;
  - e) Zaproponowanie kierunków rozwoju przemysłu w Polsce i w regionie z uzasadnieniem.

Faza realizacji

- Nauczyciel przypomina, że niezwykle ważnym elementem OK są pytania kluczowe, które również są już sformułowane i zapisane na tablicy/flipcharcie, są to:
- Pytania kluczowe dla uczniów:
  1. Od czego najczęściej zależy lokalizacja przemysłu?
  2. Jakie zmiany zachodzą w polskim przemyśle i dlaczego?
  3. Jaki jest stan polskiego przemysłu?
  4. Jakie są mocne i słabe strony polskiego przemysłu?

- Uczniowie uzasadniają: np. Przystąpienie Polski do UE – konieczność dostosowania produkcji do wymogów unijnych, Przechodzenie na gospodarkę wolnorynkową, Przystarzałe technologie i niska jakość produkcji wielu zakładów przemysłowych, Zbyt duży udział przemysłu ciężkiego, Wzrost zapotrzebowania na produkty wysokiego przetwórstwa (elektroniczne, AGD, motoryzacyjne, chemiczne), inne.
- Nauczyciel dzieli uczniów w klasie na pół na 4 grupy
- Uczniowie pracują metodą metaplanu, tworzą plakat pt. „Stan polskiego przemysłu”. Opowiadają na pytania: Jaki jest stan polskiego przemysłu? W jakim kierunku powinny postępować zmiany w polskim przemyśle? Sesja plakatowa – prezentacja efektów pracy w grupach przez liderów lub wyznaczone przez nich osoby.

Faza podsumowująca: Nauczyciel prosi o udzielenie odpowiedzi na kolejne pytanie kluczowe, tj. ***Jakie są mocne i słabe strony polskiego przemysłu?***

Komentarz metodyczny:

Podczas realizacji treści dotyczących zmian zachodzących w przemyśle, nauczyciel powinien zadbać, by uczniowie mogli korzystać z najnowszych informacji statystycznych, najlepiej aby był to dostęp do źródeł internetowych (laptop, smartfony). W czasie lekcji kształtujemy u uczniów umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej (map, danych statystycznych i innych dostępnych materiałów źródłowych); w oparciu o nie uczeń odczytuje, analizuje, wnioskuje, porównuje. Szczególny nacisk należy położyć na nowe gałęzie przemysłu i nowoczesne technologie oraz, jeśli zdążymy, wpływ przemysłu na środowisko (porównanie) oraz wskazanie tempa zmian zachodzących w przemyśle i ich znaczenia dla sprawnego funkcjonowania gospodarki; ważne jest wyjaśnianie, np. przyczyn i formułowanie twierdzenia o prawidłowościach w zakresie zmiany roli przemysłu w rozwoju cywilizacyjnym dla Polski. Koniecznie należy omówić przyczyny zmieniającej się roli czynników lokalizacji przemysłu oraz ich wpływu na rozmieszczenie i rozwój innych sektorów gospodarki. Wskazane, aby omawiane zagadnienia porównywać z tendencjami światowymi.

Kompetencje: w zakresie przedsiębiorczości.